

Smeden och demokratin

Nima Sandandaji, VD i tankesmedjan Captus har i HP 11/4 genmält på en tidigare debattartikel av Karin Svensson Smith, Bruno Toftgård och Roger Orwén. De tre mp-företrädarna har pläderat mot ”klimatfientliga investeringar”, vilket ogillas av Sandandaji. Mp-trion torde vara väl kapabel att plädera för sin sak, varför jag lämnar denna del därhän. Meningsutbytet reser däremot en del frågor kring opinionsbildningen i samhället och formerna för det offentliga samtalet.

Vi har på senare tid begåvats med ett flertal dolt finansierade organisationer för opinionsbildning och lobbyverksamhet, alla med tydlig högerprofil och ofta en extrem sådan. En av dessa använder det förvillande namnet ”Konkurrenskommissionen”. En annan är Captus. Tankesmidandet handlar mest om att propagera för redan färdiga tankar. Flera kanaler används för detta och en utgörs av debattspalter i pressen.

En titt på Captus hemsida visar målsättningen:

”Tankesmedjan Captus startades för att uppnå en förändring i svensk politik. Vår målsättning är att förankra frihetliga idéer i samhällsdebatten. Vi bildar opinion för sänkta skatter, ett fritt näringsliv, medborgerliga rättigheter och privat drift av skola och sjukvård.”

Man känner igen den gamla högerliberala ideologin. Frihet är detsamma som att välfärdsverksamheter skall flyttas bort från den demokratiska sfären. Ord som lyser med sin frånvaro i deras hemsidespresentation är: demokrati, solidaritet, jämlikhet, ansvar, miljö, klimat, hållbart samhälle, integration, välfärd, framtid och vision. En sak som självklart saknas är en redovisning av hur deras verksamhet finansieras. Tydligt är att verksamheten syftar till att gynna vissa typer av företag. Uppdragsgivare?

I detta fall argumenteras för att transportsektorn inte ska behöva dra ner på sin oljekonsumtion då den ”står för endast ca 13% av de globala utsläppen av växthusgaser”. Vem vet. Kanske Nimas angrepp på de tre demokratiska företrädarna var betalt av dig och mig. Kanske gick det en del av vad vi betalade för flygbiljetten, taxiresan eller åkeritjänsten till att betala för advokatyren? Vi har haft en lång period av tillväxt i branschen för betald åsiktsbildning.

Sverige gör av med 140 TWh oljeprodukter per år och av dessa uppgår trafikens ständigt stigande förbrukning till fn 100 TWh/år. Alla som har någon beröring med klimat- och miljöfrågor inser att denna utveckling måste vändas. Denna insikt torde vara väl representerad i alla politiska partier, låt vara stabilast inom vänstern. Även om Nima denna gång totalt torde hugga i sten med sin penna inställer sig ändå en känsla av obehag. I ett öppet och demokratiskt samhälle framträder partsföreträdare med öppet visir och redovisade intressen.

Mats Lundkvist